

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
 Pe jumătate 90 Lei
 În America pe an 2 dolari.

Iată odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
 Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunt odată 5 Le a doua și a treia oră 4 Lei.

Lupta confesională

Ne doare inima când trebuie să punem în fruntea acestor şire titlul acesta. Nu suntem noi Români destul de năcăjiți, nu avem noi alte lucruri de împrăvit, nu este în țara noastră altceva de făcut, decât să ne mâncăm frați pe frați, să începem lupta cea mai grozavă, cea mai neîertătoare, cea mai necruțătoare, care este lupta confesională?

Tara este în refacere după grelele pierderi din cursul răsboiului. Tânării noștri se plâng că nu li-se plătește să-și mai lucre pământul, sărăcesc din zi în zi și se umplu de datorii. Meseriașii încep să ajungă la vechea stare de mizerie dinainte de războiu. Funcționarii dau din greu din grumaz și nu mai știu cu ce să-și acopere goliciunea trupurilor, să stâmpere foamea copiilor și să încalzească, în acest ger ne mai pomenit de aspru, trupșoarele slabite în urma plătilor de batjocură date de guvernele fără suflet de după răsboiu. Negustorii își închid rând pe rând prăvăliile și-și iau lumea în cap. O seamă de nefericiți sunt gata să se facă până și turci, numai ca să poată pleca în America, cu gândul că doară-doară în țara dolarilor se vor putea ferici. Toată lumea se tânguie, toată lumea se văietă, toată lumea se plângă — și în această jălanie obștească conducătorii de astăzi ai țării nu află o măngăiere mai bună decât lupta confesională, pe care au de gând să deslănge cu toată furia, cu toată salbatăcia, cu toată grozavia.

— Tânărilor, meseriașilor, funcționariilor, negustorilor și voi toți neîndestulăților din largul țării acesteia atât de bogate, nu vă mai plângeti. Cauza sărăciei și neîndestulării voastre nu este sistemul rău după care se conduce această țară. O nu. Cauza tuturor retelelor este că voi Români sunteți împărați în două confesiuni, în două credințe. Treceți voi toți Ardelenii uniți la biserică ortodoxă, și deodată, ca prin minune, întemeietorii ortodoxiei Foție și Cerularie, — grecii aceia cinstiți și de omenie cari și acumă, în lumea cealaltă, numai la binele Românilor se gândesc; urmășii poporului aceluia care văd atâtă bine văd și atâtă cinste și omenie văd învățat — vor schimba toate năcazurile voastre în bucurie și din cersitori ce azi măne sunteți vă vor face boieri.

Acesta e cel mai nou leac al lui ministrul cultelor, dl Lapedatu, și, după părerea D.-Sale este leac sigur și minunat. De aceea azi-mâne va aduce o lege, despre care scriem și la alt loc al gazetei noastre, o lege, care în câțiva ani va desființa biserică unită, iar Înaltpreasfintitul mitropolit al Sibiului își va putea odihni în sfârșit oasele sale.

Pentru Dumnezeu, domnule ministru, dar de lupte confesionale ne arde pe noi astăzi? Credeți D.-Voastră că cu o lege veți putea nimici biserică adevarată a lui Hristos, despre care scris este, că porțile iadului nu o vor birui? Credeți D.-Voastră, că noi numai de aceea suntem uniți, pentru că din întâmplare așa ne-au născut maicele noastre? Credeți D.-Voastră că noi suntem oameni de nimic și fără leac de omenie, cari ne învățăm cojoacele după cum sună vântul, și trecem la religia care ne plătește mai bine?

Dați-mi voie să Vă spun în față, că în cazul acesta greșiti îngrozitor. Noi ținem la biserică aceasta, pentru că suntem convingiți că aceasta este biserică adevarată a lui Isus Hristos și adevarata biserică strămoșească a neamului nostru românesc. Noi ținem la biserică aceasta, pentru că ea ne-a ridicat din groapa peririi și ne-a adus la viață, pentru că ea ne-a adus soarele culturii, și a imprăștiat întunericul pe care l-au adus grecii Foție și Cerularie peste băț capul nostru. Noi ținem la biserică aceasta, pentru că ne-a fost totdeauna o mamă bună și adevarată, ferindu-ne de păcate și de fărădelegi. Noi ținem la biserică aceasta, pentru că știm și suntem siguri că numai prin ea ne vom putea mărtui, atât în lumea aceasta, de fărădelegile și groaznicile neajunsuri în cari ni-au băgat Grecii și grecoteii, cât și în lumea cealaltă, de pedepsele iadului.

Iar dacă așa este și aceasta este convingerea nestrămutată a celor peste un milion și jumătate de Români uniți, la ce mai aducetă legea aceea? Ori doară voi să ne faceti martiri, voi ruguri și temnițe infundate cu noi, voi săngele nostru?

Să știți, dle ministru, că noi suntem gata la orice, dar legea nu ni-o lăsăm. Ne veți lua averile, ne veți lua bisericile,

ne veți lua tot ce se ține de binele trupului nostru, — sufletul însă nu ni-l veți putea lua nici odată. Acela va rămânea al lui Hristos și al aceluia căruia i-a zis Hristos: „Tu ești Petru și pe această piatră voiu zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pe ea. Tie-ți voiu da cheile împărației cerurilor, și orice vei lega pe pământ, va fi legat și în ceriuri, și orice vei deslega pe pământ, va fi deslegat și în ceriuri“. Sufletul nostru se va supune și mai departe aceluia, căruia i-să zise: „Paște oile mele, paște mielușei mei“.

In luptă pe care o deslănuim să nu credeți că veți avea în față numai pe arhieci noștri și pe senatorii și deputații uniți. Ne veți avea pe toți uniți de omenie, cari nu ne-am vândut pe învățătorul, asemenea lui Iuda. Sunteți la putere, aveți la indemână bani, temnițe, soldați, jandarmi, funcționari și toate bunătățile unei țări bogate, — și noi cu toate acestea nu ne temem, pentru că avem cu noi dreptatea și la spatele ei pe Dumnezeu cel mai pe sus de toate. Cumpărați-ne pe toți credincioșii cei slabii, cumpărați-ne pe toți preoții după rânduiala lui Iuda (pe vre-o 3—4 ni-i-ați cumpărat deja), și noi vă vom mulțumi, cel puțin ne-am curățit pădurea de uscături. Brazii, carpenii, fagii și stăjerii însă nu ni-i veți putea răpi, că au rădăcini adânci, și mai au ceva, ceeace în tabăra contrară nu se prea află, *au convingeri religioase*.

Iuliu Maior.

Studenți judecați la temniță. Consiliul de răsboiu din Iași a judecat pe studenți Sârbulescu și Berinzan la câte 2 luni închisoare, iară pe Ursu, Popa, Lateș și Buzoianu la câte o lună, pentru că au luat parte la necinstirea sinagogelor jidovești din Oradea și Cluj. În aceeaș vreme consiliul de răsboiu din Cluj a judecat pe elevul copil de trupă Oara Vasile dela regimentul 83 la 1 lună închisoare, pentru că sub perina sa au aflat o Scriptură jidovească.

Consiliul de răsboiu din București a judecat pe studenți Loschinschi, Iliescu și Gătariu la 10—20 zile închisoare, pentru că au săsind acasă dela congresul studențesc din Oradea, au bătut cu palmele pe doi domni întâlniți pe Calea Griviței din București, domni despre cari ei credeau, că sunt jidani și cănd colo să dovedește, că sunt negustori din Italia.

Grăunțe sufletești

Ce păcat mare face celce din rușine nu-și mărturisește vreun păcat de moarte

»Fiți trezi, priveghiați, pentru că potrivnicul vostru, diavolul, umblă ca un leu răcind, căutând pe cine să înghiță«, ne spune sf. apostol Petru în prima sa epistolă catolică (5, 8). Și într'adevăr așa este. Diavolul pururea împrejurul nostru este și face tot ce-i stă în putință, ca să ne împiede delă întoarcerea către Dumnezeu. Și fiindcă bine știe, că noi prin mărturisire ne întoarcem dela păcatele noastre la Dumnezeu, în scaunul mărturisirii ne ispiteză mai mult. Știți cum face diavolul? Ca luppen, care prinde oaia de gâtlej, ca să nu poată sbiera. Așa și diavolul, gura n-o astupă mai întâi, când mergem la mărturisire, umplându-ne cu simțul rușinei, ca astfel, mărturisindu-ne păcatele, să rămânem tot în stăpânirea lui.

Știți ce păcat face, celce din rușine nu-și mărturisește vreun păcat de moarte? — *Sacrilegiu*, adecă unul dintre cele mai groaznice păcate, bătându-și joc de lucrurile sfinte și de însuș Dumnezeu.

Celce cu știință și cu voință ascunde ori tace un păcat greu la spovedanie, nu dobândește iertarea păcatelor sale. Ca să înțelegeți mai bine această învățătură a bisericii, închipuiți-vă o ușă încuiată cu mai multe lăcaști. Deschid una, două, trei, dar ușa tot nu se deschide, până nu o deschid

și pe cea din urmă. Întocmai așa sunt și păcatele de moarte, ele sunt lăcașuri, încuietori pe ușa raiului. Noi nu putem deschide ușa aceasta, până nu descuiem toate rătezele, toate încuietoarele, toate lăcașurile, până nu ne mărturisim toate păcatele.

Celce s'a mărturisit odată în mod sacrileg, relăcându-și cu știință și cu voință vreun păcat de moarte, se espune la primediu ca toate mărturisirile de după aceea să n'aibă nici un preț. Un astfel de nefericit trebuie să-și spovedească nu numai păcatul pe care l-a ascuns, ci toate păcatele căre le-a făcut dela mărturisirea sacrilegă de atuncia, chiar și dacă au fost spovedite odată. Și lucrul este ușor de înțeles. Făcuta-ți vreodată vre-o adaugere de mai mulți numeri? Adăugând, atunci lăsat cumva vreun număr neadus. Bun e rezultatul? Ba. Ce trebuie să faceți? Să adaugeți din nou, nu-i așa? Și până nu veți adauge toți numerii, rezultatul nu va fi bun. — Ori dacă îmbumbăm un căput cu nasturi (bumbi) mai mulți, iar un nastur nu l-am îmbumbat, ce ne facem? Desbumbăm din nou toți nasturii, și-i îmbumbăm a doua oră bine, nu-i așa?

Celce nu-și mărturisește cu știință și cu știință vreun păcat de moarte, își amărește viața. Origene, un mare bătbat al bisericii, spune: »Păcatul retăcut asemenea este unei măncări pe care n'o poate mistui stomacul nostru, și rămâne în stomac, îmbolnăvindu-ne«. Sf. Bernardin zice că păcatul retăcut asemenea este gunoiului pe care o slujnică leneșă l-a lăsat într'un colț al casei, de împuștește toată casa. Iar sf. Ambroziu ne spune că păcatul retăcut ne sbiciește conștiința, ne sfâșie susletul și ne umple inima de frică și de cutrămur.

Celce cu voință și cu știință nu-și mărturisește vreun păcat de moarte, este în primediu de a muri nepocondit. Sf. Bonaventura zice că asemenea este păcatul nespovedit

cu un buboiu care, neputând isbucni în afara, strică săngele omului și în urma urmelor îl aduce perirea. Și asemenea este unei corăbii cu mai multe găuri, dintre cari am astupat toate găurile cele mici, dar cea mai mare am lăsat-o neastupată. Chiar de aceea acelaș sfânt Părinte ne dă sfatul, ca să spovedim mai întâi păcatul cel mai rușinos și mai greu, iar celelalte vor merge mai ușor. Să-l batem mai întâi pe conducătorul oastei și să-l omorim, și atunci soldații se vor preda, pierzându-și capetele, și biruința va fi a noastră. Iar dacă nici cum nu cutesăm să ni-l spunem păcatul acesta rușinos, să-i spunem preotului la sfârșitul mărturisirii în felul acesta: »Părinte, mai am un păcat, pe care mi-e rușine să-l spun«. Și atunci preotul ne va ajuta ca noi să putem spovedi și acest păcat.

Și acum să vedem *câteva pilde* despre ceeace au pătit o seamă de oameni cărora le-a fost rușine să-și spovedească păcatele. Le reproduc din carte numită »Catehetul a sfântului Alfonzo Maria de Ligouri:

Intr'un oraș din Italia trăia odată o doamnă de neam mare, foarte cucernică. Pe patul morții ea se spovedi și se cumină, și muri în faimă de sfântă. Fată-sa, o creștină foarte bună, se rugă zilnic pentru sufletul mamei sale, ca să o știe că mai curând fericită. Intr'o seară, pe când se rugă lui Dumnezeu ca de obiceiu, auzi un sgomot îngrozitor la ușă. Se uită întracolo și când colo văzu un porc arzând, care puțea îngrozitor. Speriată peste măsură de această arătare, încercă să se arunce pe fereastră, dar în clipita aceea auzi un glas care se îndreptă către ea: »Rămâi, fata mea, rămâi; eu sunt nefericita ta mamă, care era ținută de oameni drept sfântă. Dumnezeu m'a condamnat la iad pentru păcatele cele rușinoase pe care le-am făcut cu tată-l tău, și pe cari niciodată nu le-am spovedit. Nu te mai

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Sfântul Blasius

— Februar 3. —

Felurite boale lasă Dumnezeu asupra noastră, fie ca să ne dojenească și pedepsească, fie ca să ne pună la încercare bunătatea, fie ca să ni-se învedereze atotputernicia Lui. Căci lăsând boale printre oameni și vietuitoare, El a lăsat și leacuri vindecătoare. Așa zicând nu este boala, care să nu-și aibă leacul. Numai trebuie să-l găsim și nimerim. Și totdeauna îl nimerim, dacă vindecarea e spre folosul nostru sufletesc: fie cu ierburi, fie cu leacuri din farmacie, fie cu ajutorul doctorilor, fie cu ceva schimbări în împrejurările de traiu, mai ales cu post, ajun și rugăciuni, cum se scrie și în sfânta evanghelie.

Stim că o singură boală nu are leac: *moartea*. Semn, că asta nici nu e boală, ci o scăpare de boală, care a lăsat-o Dumnezeu, în nemărginită să înțelepciune, spre *folosul nostru sufletesc*.

Destul, că lecuirea o găsim, din orice boală, când e spre binele nostru sufletesc.

Din nevoie grele, din „morburi incurabile“ s-au făcut de multeori vindecări, când s'a cerut mijlocirea vre-unui sfânt. Acolo, unde a început orice știință doctoricească, de multeori ajutat și ajută credința și rugăciunea ferbinte, precum cetim și auzim despre cazuri, ce se întâmplă la unele mănăstiri și cu deosebiri la Lourdes (în Franță). Dumnezeu a preamarit pe unii

dintre sfintii săi și le-a dat puterea să vindece boale speciale (anumite). Astfel pe sfântul Blasius l-a învrednicit cu darul de a *vindeca boalele de gât*. De aceea, S. Blasius este *protector contra boalelor de gât* și de multeori a ajutat pe aceia, cari i-au cerut mijlocirea iar la doctorii pământești nu au găsit alinarea durerilor.

Ca om pământean, trăit-a S. Blasius în orașul Sebaste al Armeniei, prin veacul al treilea. Înă din copilarie s'a deprins în viață creștinească evlavioasă, îndreptându-și cugetele și dorința spre lucrurile creștini. De profesie (ocupăriune) era medic. Ocolia societatea celor desfrânați, păstrându-și curată nevinovăția sufletului. Printre poporul credincios avea trecere așa de mare, încât săvârșindu-se episcopul, foți creștinii l-au ales pe Blasius în scaunul episcopal. Cu zel neobosit și-a împlinit datorințele bisericesti, până când, îsbucnind prigonirea creștinilor, ordonată de împăratul Liciniu, bunii creștini au îndemnat pe Blasius să se ascundă în munți, până se domolește vălvarea. Episcopul s'a retras deci la păduri și s'a aşezat într'o peșteră, petrecându-și vremea cu rugăciuni. În peșteră a-ceașteau obiceiul să se abată și fiare sălbaticice. Veniau și acumă, fără să facă ceva rău lui Blasius. De multeori le vindea, dacă aveau ceva metehnă.

În zilele acele, Agricola, comandantul orașului, se infuria foarte împotriva creștinilor și a dat poruncă să fie aduse fiare sălbaticice cu cari să fie sfâșiați cei stăruitori în credință lui Hristos. Gonacii au eșit la păduri, dar nu

au găsit nici o fiară. Mai umblând și căutând, iată că nimeresc pestera, în care S. Blasius stătea linistit, incunjurat de mai multe sălbătaciuni. Gonacii s-au speriat și au tulit-o la fugă. Nu de groaza sfântului arhieeu, ci de groaza dihanilor, cari începeau a se uita la ei cam încruntat.

Agricola a trimis a doua zi o mulțime de ostași înarmați, cari să prindă nu numai fiarele, ci și pe S. Blasius și să-l aducă la scaunul de judecată.

Ostașii au împlinit porunca, dar numai de jumătate: fiarele nu le-au putut prinde, numai pe cinstițul arhieeu, care bland ca un miel să coborât în oraș, escortat ca un răufăcător. Pe drum l-a învrednicit Dumnezeu de a putut face multe minuni. L-sau adus înainte sălbătogi. S. Blasius îi binecuvântă și bolnavii numai decât se însărcină. Pruncul unei femei mânând pește, câteva oase i-sau oprit în gât și doftorii nu l-au putut scăpa de năcaz. S. Blasius vărinându-și degetele în gura băiatului, a făcut semnul sfintei cruci, a rostit o rugăciune ferbinte și oasele au sărit afară din gâtul bietului suferind, ca trase de magnet. — Mergând mai departe, și ești în cale o femeie tângându-se că un lup i-a luat purcelul. S. Blasius a mânăiat pe biata femeie și iată că atunci se ivi purcelul, viu, nevăamat.

Ajungând în oraș, S. Blasius fu înfațisat înaintea comandantului Agricola, care l-a întâmpinat cu cuvintele:

— Fii binecuvântat Agricola, dar numai atunci vei fi binecuvântat, când nu vei numi zei pe aceia, cari la adeca sunt draci.

rua deci pentru mine cătră Dumnezeu, pentrucă prin aceasta îmi mărește numai chinurile». După aceste cuvinte arătarea sbieră odată groaznic și apoi se făcu nevăsută. —

Regele Augubert al Angliei, care trăise pe vremea când Anglia încă nu se desbinase de singura biserică adevărată a Romei, avuse o fată foarte frumoasă, a cărei mâna o ceruseră o mulțime de prinți. Întrebându-o tatăl său, ce răspuns să dea pețitorilor, fată îi spuse că n'are de gând să se mărite niciodată, pentrucă s'a legătuit să trăiască în vergurie până la moarte. Năcăjît regele peste măsură pentru hotărîrea fetei sale, plecă la Roma și ceru deslegare dela Papa, ca astfel fată-sa să se poată mărita. Dar fată rămasă neclintită în hotărîrea ei și declară, că nu voiește alt mire decât pe Isus Hristos. Se mai rugă de tată său, să-o lase să se retragă într'un castel a parte. Regele, ce era să facă, s'a învoit și la aceasta, dar a rugat-o să primească lângă sine curteni de ajuns, pentruca să trăiască conform rangului ei. Dupăce s'a retras în castelul acela, a început să trăiască o viață foarte creștinească, cu post și cu rugăciune, se spovedea des și se cumineca și mai des, afară de aceea mai îngrijea și de bolnavii din apropiere. Trăind o viață atât de aspră într'una din zile se îmbolnăvi și muri încă foarte Tânără.

Crescătoarea ei, care o iubea peste măsură, se ruga într'o noapte pentru sufletul principesei. Iată însă că deodată se aude o detunătură destul de puternică și apoi îi apare o fată, cuprinsă în întregime de foc, și înconjurate de zeci de draci cari începeau să-i vorbească: »Să știi, că eu sunt nefericita fată a regelui Augubert. »Cum — întrebă crescătoarea — după o viață atât de sfântă, să fiu judecată la iad? Se poate una ca asta?« »Da, am fost judecată la muncile iadului, și încă cu tot

La aceste vorbe, Agricola a lăsat să-l bată cu nuiele pe Blasius, timp de trei ore. Sfântul arhieru mărturisia cu tărie neclintită pe I. Hristos și spunea că nu sunt chinuri, cari l-ar putea abate dela iubirea lui Hristos.

Fu aruncat în temniș. Aici l-a cercetat femeia sărmășă, al cărei purcel scăpase din gura lupului. Femeea aceasta tăind purcelul, a fierit căpătina și picioarele făcând din ele piftii (reci, aituri); a mai luat un coșuleț (corfă, spene) de poame și o făclie și toate aceste le-a dus ca dar arhierului în inchisoare. S. Blasius gustând din mâncări a multămit femeii dând binecuvântare atât ei, cât și acelora, cari își vor aduce aminte de el, cu astfel de daruri.*)

Comandanțul a chemat pe Blasius din nou, îndemnându-i să se lăpade de credință creștină. Blasius a rămas neinduplecăt, la ceeace fu din nou torturat, atârnat cu picioarele în sus și capul în jos, batjocorit, hulit. — Șapte femei evlavioase au adunat sângele arhierului schin-giuit, pentru care fapte au fost arestate și ucise. Doi copii ai uneia dintre aceste femei încă au fost uciși.

Mort de jumătate, S. Blasius fu aruncat într'un lac. Dar ca să arate deșertăciunea idolatriei și puterea sfintei cruci, sfântul a făcut semnul crucii pe suprafața apei și numai decât Blasius supepu a umbila pe apă, fără să se scufunde.

*) De aceea, în biserică romano-catolică, se săfincă în ziua de 3 Februarie, luminări de ceară, ori făclii.

dreptul. Iată pentruce. Aduți numă-i aminte, că, pe când eram încă fetișcană, foarte îmi plăcea, ca un servitor al nostru să-mi cetească dintr'o carte. Se întâmplă odată, că, după cetirea unei povești frumoase, îmi apucă mâna și mi-o sărută. Și atunci diavolul așa m'a ispiti de groaznic, încât am săvârșit un mare păcat cu servitorul acela, atât de frumos. Dupăce mi-am tras pe seamă de fapta făcută, m'am dus să mă spovedesc, dar mi-a fost rușine să spui păcatul. Am început apoi să fac pocăință, să postesc, să mă rog, să fac mălostenie, în nădejdea că Dumnezeu îmi va ierta păcatul și fără de-al spovedi. Când eram pe patul morții, îi spusei preotului care m'a spovedit, că sunt o păcătoasă mare, dară păcatul meu cel mare tot nu l-am spus, că-mi era rușine și frică și groază de părerea pe care-și va face-o în cazul acela preotul despre mine. Nu peste mult am murit, iar acumă sunt judecată la muncile iadului pentru vecie«.

Dupăce-și isprăvi povestea, arătarea a dispărut, făcând un sgomot înșuicoșat și lăsând după sine o putoare de nesuferit de care crescătoarea nu s'a putut scăpa mai multe zile dupăolaltă. —

Iată două întâmplări adevărate pe care le povestește însuși sfântul Alfonzo Maria de Ligouri. Din aceste pilde grăitoare oricine ușor își poate da seama de greutatea păcatului acestuia.

Iuliu Maior.

Sfat vlădicesc

Martia trecută, în 24 Ianuarie, s-au întrunit la Blaj Preasfinții Dr. Valeriu Traian Frentiu episcopul Orăzii și Dr. Alexandru Nicolescu episcopul Lugojului, precum și canonicii Dr. Gheorghe Vidican, împăternicul Preasfințitului Dr. Iuliu Hossu al Gherlei, la un stat vlădicesc pe care l-a prezidat Înaltpreasfințitul mitropo-

După fapte de aceste, a sosit clipa când arhierul avea să-și primească cununa măririi. Asupra lui s'a rostit osânda de moarte. Mai cerașăd odată fierbinte binecuvântarea lui Dumnezeu peste toți aceia, cari sufer pentru credință în Hristos, el fu dus la locul de pierzare, unde i-să tăiat capul.

Așa s'a săvârșit acest om al lui Dumnezeu și ostaș al lui Hristos, a cărui mijlocire la Părintele ceresc și Isus Hristos să ne ajute și nouă, în năcazuri și nevoi.

(După J. Zaïka) Gavril Todica.

Soldații de alfădată.

1. Generalul Gaston de Sonis, a dus o viață de adevărat apostol printre soldați. Ca ofițer tinăr se spovedea tot la opt zile; ca general se cumineca zilnic. Când vedea vre-un preot ducând „Sfintele Sfinților” vre-unui bolnav, îngenunchia pe stradă în plină ținută de general. Invitat la prânz de Thiers, președintele de atunci al Republicii Franceze, într'o Vineri, lăsă neatinsă toate mâncările cu carne, pânăcă însuși Thiers a poruncit să i-se servească generalului mâncări de post.

2. Generalul Ziethen fu invitat la masă, într'o zi de sărbătoare națională, de Frideric II regele Prusiei. La masă regle, ca de obicei, începu să-și bată joc de Dumnezeu și de biserică catolică. Ziethen, scuturând din cap, zise: „Maestatea Voastră, știți că eu nu m'am temut de nici un pericol în răsboiu și am mers pe câmpul de luptă pentru patrie și

lit Vasile al Blajului. La acest sfat au mai luat parte și canonicii dela Blaj.

Preasfinții nostri arhierei s-au sfătuit asupra noului plan de lege, așa cumulat al cultelor, care se va desbată nu peste mult în se-natul țării. În acest plan de lege e vorba ca biserică noastră să fie iarăși persecutată și neindreptățită în drepturile sale. Dl ministrul Lapedatu, care stă în fruntea trebuilor bisericești, are de gând adeca să aducă o lege care poruncește ca dacă credincioșii unei biserici trec la altă lege, cu ei împreună să treacă și toată avenea bisericii, iar dacă trec jumătate să treacă cu ei împreună și jumătate avenea.

Legea aceasta este făcută anume, ca să spargă rândurile credincioșilor noștri și strice parohiile noastre. Că astăzi vlădicii neuniților se vede că n'au altceva de lucru decât să amăgiască pe credincioșii noștri la trecere la neunire. Nu este pădure fară uscături, nici parohie unită fără oameni de nimică. Pe aceștia ușor îi poti amăgi să treacă nu numai la neunire ci chiar și la legea Jidovească. Pentru bani buni și făgăduințe mari ei își vând sufletul chiar și necuratului. Și atunci azi măne ne vom pomeni că până și biserică parohială din Blaj trebuie să împărtim în două.

Arhierii bisericii unite au cumpănat foarte bine acest plan diavolesc de lege și au hotărât că vor lupta cu toată puterea împotriva lui. Însuși Înaltpreasfințitul nostru mitropolit, bolnav cum e, a hotărât că va merge și dânsul la senat și va lupta cu toate puterile împotriva acestui plan de lege.

La spatele preasfinților noștri arhierei însă stăm un milion și jumătate de credincioși uniți, cari protestăm cu toții împotriva acestui plan de lege și suntem gata să jertfim orice, numai ca să sprijinim pe arhierii noștri în lupta lor dreaptă și fără șovâială, în luptă pe care o duc împotriva puterilor iadului.

Cititi „UNIREA POPORULUI”

rege fără cea mai mică șovâire, și viață mea e la picioarele Maiestății Voastre. Există însă unul mai mare decât noi. Acela e Mântuitorul nostru Isus Christos care a murit pentru neamul omenesc, deci și pentru Maestatea Voastră. Pe acest Mântuitor nu pot suferi ca Maestatea Voastră să-l batjocoriți, căci pe El se bazează credința, iubirea și nădejdea mea în viață și moarte. În virtutea credinței intemeiate pe Isus, a luptat și invins armata bravă a Maiestății Voastre. Subsăpați Maiestatea Voastră această credință și veți subsăpa însuși statul: aceasta e sigur*.

3. Un alt general bavarez în presara sărbătorii „Joia verde” zise supușilor săi: „Domnii mei. Mâine e Joia Verde. Eu mă voi cumineca și sperez că mă veți urma!“ Si ce să vezi? Nici unul n'a lipsit dela Cuminecare dintre ofițerii săi.

4. În Stuttgart a trăit un general cu numele Alerich von Gleich, cinstit ca ostaș credincios al patriei și catolic practic. Acesta se îngriji că ofițerii și soldații săi să poată asculta sfânta Liturgie în fiecare Dumineacă și sărbătoare, premergându-le el însuși cu exemplul.

Numai credința formează caracterul de granit atât de necesare patriei!

Exemplele de mai sus întăresc afirmația! Spineri din nemțește de clericul Ion Vultur.

Patrullă gemenei. O femeie din Sicilia (Italia) a născut zilele trecute patru gemene, dintre cari trei sunt fetițe și unul fecior. Atât mama că și copiii sunt deplin sănătoși.

Deschiderea Corpurilor Legiuîtoare

In ziua de 25 Ianuarie s-au deschis Corpurile Legiuîtoare. Atât senatorii cât și deputații au început să întrebe pe miniștri despre unele și despre altele, întâmplate în țară sau în străinătate de când a început vacanța de Crăciun. Astfel s-au făcut întrebări atât la senat cât și în parlament, ce măsuri are de gând să ia guvernul împotriva Ungariei care se înarmează pe zi ce merge. La senat s'a vorbit despre moartea senatorului Gh. Popovici, fostul protopop ortodox al Lugojului, apoi atât la senat cât și în parlament s'au adus laude marului român Dr. Valeriu Braniște, despre care am scris și noi la vremea sa. Interesant e că vorbitorii tuturor partidelor l-au lăudat, chiar și a celor, cari l-au împiedecat să intre în casa țării.

Defaimarea țării în străinătate.

D. deputat Istrate Micescu a arătat apoi, într-o lungă vorbire, că fruntașii partidului național-țărăniști au fost de curând în străinătate, mai cu seamă la Paris, și acolo ar fi defaimat țara noastră. A cerut apoi ca acești defaimatori ai țării să fie aspru pedepsiți.

I-a răspuns dl deputat V. Madgearu, secretarul partidului național-țărăniști, spunând că niciodată nici un membru al partidului național-țărăniști nu a defaimat țara aceasta, ci a spus numai atâtă că guvernul liberal face mari nedreptăți în țară, că fură voturile oamenilor și pune deputați și senatori pe cine vrea, și că face ce vrea, dar mai cu seamă că se îngrijește de partizanii săi mai mult decât de țară. Apoi cetește o declarație despre care spune mai întâi că e a D.-Sa, apărută într'un mare ziar francez. Deputații liberali strigă cu totii: „D'apoi asta nu-i defaimare a țării“. „Ba-i defaimare, — răspunde dl Madgearu, — dar, să vă spun drept, aceasta nu e declarația mea, ci chiar un raport al Băncii Românești, scris de dl Vintilă Brăteanu în 1922, pe când nu era la guvern“. Nici să le fi dat câte două pâlni n'ar fi rămas deputații liberali mai opăriți, ca auzind declarația aceasta. Nu mai știau ce să răspundă și, roșiți de rușine, abia au putut înghima câteva cuvinte de scuză.

Dar dl V. Madgearu nu i-a lăsat cu atâtă, ci i-a întrebat, că oare este în România vre-un bărbat politic, care să-si fi defaimat țara mai grozav decât dl Dr. Lupu, care acum se lefăiește în jilțul ministerial. Cum vine deci ministerul acela, în sănul căruia se află cel mai mare defaimator al țării, să tragă la răspundere pe acesta, cari nici când n'au defaimat această țară. Nu național-țărăniștii defamează țara, ci liberalii, pentru că ei fac lucruri nedrepte, despre

cari se aude și în străinătate, și tot ei au încercat, în nenumărate rânduri, să defâimeze pe conducătorii partidului național-țărăniști.

Dl Maniu vrea republică?

Un ziarist străin l-a întrebat pe dl Maniu, înainte de sărbătorile Crăciunului, ce crede D.-Sa, cum se va desvolta politica în România. Dl Maniu i-a spus multe de toate. Ziaristul a și scris parerile lui Maniu într'un ziar francez. El i-a dat în gură și părerea, că dl Maniu ar dori ca România să se facă republică și să nu mai fie regat. Articolul acesta de ziar a turburat grozav guvernul, când mare tărăboiu împotriva lui Maniu prin gazete. Dl Maniu a răspuns în ziarul D.-Sa „Dreptatea“ dela București, că nici poveste să fi spus D.-Sa așa ceva. Ziaristul francez își aduce aminte greșit. Dar deputații și guvernul liberal nu l-au lăsat pe dl Maniu cu declararea aceasta, ci l-au silit să desminească și în parlament.

Dl Maniu a declarat, că D.-Sa nici odată nu a spus așa ceva, și că nici nu se poate presupune despre D.-Sa să nu fie monarhist, dar nici nu se potrivește astăzi pentru țara noastră o altă formă de guvernare decât cea monarhică, adică unde stăpânește un domnitor ales pe viață.

Lupta împotriva guvernului.

Partidul național-țărăniști a început o luptă pe viață și pe moarte împotriva guvernului. A hotărât că atât în Senat și Parlament cât și în adunări poporale va ataca într'una și fără milă guvernul. Dl Vintilă Brătianu de altă parte a declarat că nu lasă puterea din mâna, până nu se gătă cei patru ani pe cătă vreme sunt alese aceste Corpuri Legiuîtoare.

Neliniștit de această declarație a lui ministru președinte, un deputat național-țărăniști l-a întrebat pe dl Maniu dacă are nădejde să poată răsurna guvernul. Dl Maniu i-a răspuns: „Am cumpănat bine situația, înainte de a hotărî această luptă împotriva guvernului. Ca unul care cred că pot vorbi în numele Ardealului, vă spun, că lupta aceasta nu mai poate întârzi și că guvernul trebuie răsurnat. Vă mai declar că aș vrea mai bine să pier, decât să fiu înfrânt în această luptă“.

Așadară nu mai e glumă. Dl Maniu este un om foarte chibzuit și liniștit, care nu se mănie, nu aruncă cuvintele numai așa, ci le spune cu multă cumpăneală. Se vede așadară că lupta va fi groaznică, și se va sfârși cu perirea unuia dintre luptători. Viitorul ne va arăta cine va fi învingătorul.

Marea adunare dela Iași.

Lupta s'a început cu marea adunare a partidului național-țărăniștilor în fosta capitală a Moldovei, la Iași, Dumineca trecută.

Cu toate că guvernul a făcut tot ce i-a stat în putință, ca la această adunare să nu poată merge lume multă, două sale mari s'au umplut cu aproape 10 mii de oameni, mai ales țărani. Cu atâtă insuflare i-au primit ieșenii pe conducătorii partidului național-țărăniști, încât nu se poate descrie. Pe dl. Maniu l-au purtat pe umeri.

Au vorbit dnii Stefan Cicio Pop, Periețeanu, Victor Deleu, Gr. Iunian, R. Ioanițescu, Madgearu, Vaida-Voevod, Mihalache, Aurel Vlad și alții, iar la urmă Iuliu Maniu. Toți vorbitorii au văștejtit faptele guvernului, iar la urmă au hotărît, că condamnă cu toată puterea felul de conducere al țării, care a adus țara în halul în care se află astăzi. Aproba lupta fără cruțare, până la îsbânda desăvârșită, împotriva guvernului liberal, care, împotriva voinței poporului, sprijinit numai pe baionetele jandarmilor și pe furturi de voturi, duce la ruină o țară frumoasă, făcută cu jertfele a sute de mii de morți, și o compromite și în afară. Cere ca guvernul să se ducă numai decât dela putere, să imprăștie parlamentul ales prin hoție și să se facă alegeri libere și după lege.

Pe întreg drumul de întoarcere dela Iași la București conducătorii partidului naționalist-țărăniști au fost sărbătoriți de popor, iar la București au fost primiți cu multă insuflare.

Iarăși năcăz pentru studenți.

Senatul universitar dela București a hotărât încă înainte cu câteva săptămâni, că pe toți studenții, judecați de consiliile de răsboiu la temniță, și dă afară dela toate universitățile din țară, ca pe unii cari au făcut cea mai mare rușine numelui de român și au păngărit bisericele. Dl profesor Mândrescu dela facultatea de litere însă a învinuit senatul (conducerea) universității, că a adus o judecată nesocotită, pentru că trebuia mai întâi să se convingă, dacă toți studenții judecați sunt vinovați ori nu. Supărat peste măsură pentru această învinuire dl decan al facultății, profesorul Dr. Ion Bianu, despre care am scris și noi în unul din numerii trecuți ai gazetei, și-a dat abzicerea din decanat (conducerea facultății de litere) iar dl ministrul i-a primit-o.

Incurajați de această învinuire a lui profesor Mândrescu studenții au hotărât, că vor cere eliberarea studenților judecați pe nedreptul, iar dacă nu vor fi ascultați, vor declara straic, adică nu vor mai merge la școală, mai întâi cei dela București, iar mai apoi nici unii. În forma aceasta bieții părinți, cari cu mari cheltuieli își poartă la școalele cele înalte, se pot aștepta, că feierii și fetele lor iar își vor pierde un an de școală, ca mai anii trecuți, neferindu-se o mulțime dintre acești tineri cari ar trebui să-si vadă de școală și nu de politică.

Să nădăduim, însă că guvernul va să facă dreptate deplină și va feri părinții și studenții de pierderea atâtă banii și a unui an din viață.

Sărbătoarea liceului de băieți din Blaj

— Ședință festivă a Cercului literar cu prilejul sărbătorii celor Trei Ierarhi, patronii școalei —

Postelnicii și milostivii vădici ai Blajului au ales de patroni și sprijinitori ai liceului de băieți din Blaj pe cei trei ierarhi: Vasile cel Mare, Gregoriu Teologul și Ioan Gurădeaur, pe acei mari dascăli ai lumii, cari prin viața lor cu adevărat apostoleasca și sfântă și-au căstigat cununa neperitoare a locuitorilor raiului, și prin înțelepciunea și învățătura lor, dar mai cu seamă prin scrierile lor neperitoare sunt laudați încă și astăzi de lumea întreagă. Bunătatea au avut înțeleptii arhierei ai Blajului, pentru că ei au voit ca elevii acestei școale să învețe dela sf. Vasile cel Mare înfrângere, dela sf. Gregoriu Teologul luptă împotriva necredinții și a erelor, iar dela sf. Ioan Gurădeaur cinstire și caracter, și dela toți trei împreună înțelepciune și știință mai mult decât omeneasca.

De zeci de ani e datina ca la această sărbătoare elevii liceului să țină o ședință festivă la care să se preamărescă unul dintre acești sănători ori unul dintre marii arhieri ai Blajului, iar apoi să se declameze în toate limbile cari se învăță în liceu.

Vorbirea de preamărire a ținut-o de astăzi președintele cercului literar, elevul din clasa VIII Cornel Rusu, preamărand în frumoase cuvinte pe episcopul Grigorie Maior, cel ce a inițiat fundațiunea din care până la începutul României Mari fiecare elev cu purtare și învățătură bună primea tot la 5 zile câte un tipăru.

Românește a declamat Ion Voina cl. VIII, latinește Ion Axente cl. VIII, franțuzește Nicolae Lunca cl. VII, iar nemțește Augustin Silaghi cl. VII. Toți aceștia au primit și căte un premiu de 100–300 lei din fundațiunea episcopală Grigorie Maior.

Declamările au fost întreținute de căntece cu vocea și cu violinele și fluerile, cântate de elevii liceului, sub conducerea profesorului de muzică Heinz Heltmann.

Seara se ținea de regulă așanumitul bal al studenților, care însă, de doi ani încoace, nu se mai ține, pentru că a poruncit dl ministrul invățământului. De altfel nu e mirare pentru că jocurile de astăzi sunt atât de pagânești și de sălbătice, încât un părinte înțelept nu-și lasă nici feciorul și cu atât mai puțin fata la astfel de jocuri.

Ni-ar plăcea foarte mult ca și celelalte școli din Blaj să aranjeze an de an astfel de sărbări în zilele patronilor lor, pentru că lumea merge bucuros la astfel de sărbători și-i place să vadă progresul pe care l-au făcut elevii său elevale.

DE PRIN SATE.

Sfîntirea școalei din com. Doh jud. Sălaj

Poporul din comuna Doh, a avut în ziua de 15 Ianuarie o îndoită sărbătoare. Dumnezeu le-a ajutat, ca alături de biserică să vadă zidit în satul lor încă un lăcaș frumos, anume școala cea nouă, care s-a sfîntit în această zi.

Tot ce a avut Dohul mai scump: fete, copii, tineri, bătrâni, bărbați și femei, în frunte cu părintele Groza s-au întrebat după s. Liturgie la școală. Ba au mai mers, ca să se impărtășească de aceeaș bucurie ce a umplut inima locuitorilor din Doh și învățătorii satelor din jur, înăndând ședința cercului cultural chiar în aceeaș zi, sub preșidenția lui Pop Dumitru.

Am auzit glasul parintelui Groza răsu-

nând rugător și cerând ca îndurarea lui Dumnezeu să se reverse peste noul locaș de cultură și să fie acesta spre foloasele învățătorii, deprinzându-se să iubi unul pe altul, și cinsti patria, neamul, legea și limba și să vor întări credința în Dumnezeu.

Ceeace a înălțat mai mult măreția zilei a fost drăguțul program executat de școlarii de sub conducerea harnicei învățătoare, D-șoara Felicia Bran. Au fost cântări pe două voci, poezii bine predante, dialoguri și trialoguri executate cu istețime de micii școlari instruiți de înimoasa învățătoare, cari au stârnit admirarea celor de față, și nu ne-am putut stăpâni fără a aplauda: răspălată mică meritului mare al neobositelui Domnisoare Felicia.

Au fost și vorbiri pe înțelepsul poporului despre însemnatatea școalei și a învățării, precum și alte lucruri, ținute de dnii învățători prezenți. Învățătorii încă au dat doavă că și înțeleg misiunea și știu să se facă folositori poporului. Poporul din Doh nu va uita cele ce a văzut și auzit în aceea zi și va primi mai bine de aci înainte, ce mare lipsă are de școală, mai ales aici la Apusul Țării, unde dușmanul încă nu s'a astăpărat.

Am plecat cu toții măngăiați de lucrurile ce am văzut, lăsând fiecare căte o sinceră urare ca Dumnezeu să facă din școală o casă unde România să învețe să cunoaște și iubi unii pe alții, unindu-se tot mai mult sufletește în timpuri grele.

Deasemeni urăm mult progres D-șoarei Felicia Bran, învățătoarea care nu cunoaște odihnă, și părintelui Groza, sufletul Dohului, care cu marinimoasa D-sale soție ne-a găzduit atât de bine în casa D-sale.

Să trăiască la mulți ani spre binele poporului.

Anton Cifirai.

Vaccin în contra Ofticei

Un doctor din Franța a descoperit un leac, care dacă se dă copiilor, nu se mai simbolnăvesc de oftică. Cu acest leac copiii se vaccinează chiar aşa cum se vaccinează în contra vărsatului. E vorba ca acest leac să se aducă și la noi și să se vaccineze copiii. O comisie compusă din doctori învățăți și ținut săfat asupra felului cum să arate folosi la noi acest leac.

Aceasta comisie a hotărât ca vaccinarea cu acest leac să se înceapă deocamdată la orașele unde primejdia este mare, anume la București, Iași, Chișinău, Craiova și Galați. După aceea se vor vaccina cu acest leac și copiii din celelalte orașe și dela sate. În chipul acesta, doctorii sănăduiesc să poată scăpa oamenilor de primejdia mare a ofticei.

O societate pentru creșterea galilelor în Bucovina

Camera de agricultură din Cernăuți, lăudând în seamă, că în Bucovina nu prea știu oamenii cum să crească galilele în chip rațional — cu minte, a hotărât să înființeze o societate a cresătorilor de galile.

Societatea va aduce din țări străine tot felul de galile de soi ales. Galilele vor fi împărtășite membrilor societății. Aceștia se vor trudi să le crească și să le înmulțească căști-gând în chipul acesta galile din cele mai alese soiuri. Se vor face în tot anul și concursuri, unde aceia care vor avea galilele cele mai frumoase, vor fi premiați.

Astfel de societăți ar fi bine să se înființeze în fiecare județ din țară, mai ales că din galile se poate căști foarte mult.

Cea mai veche gazetă românească este sără indoială „Gazeta Transilvaniei” dela Brașov, care, în Martie a anului acestuia împlinește 90 de ani de viață.

Un învățător român premiat de către străinătate. Profesorul Levaditi dela universitatea din Cluj a fost premiat de către universitatea din Edinburg cu un foarte însemnat premiu pe care până acumă numai cei mai mari învățători ai lumii l-au mai primit, pentru o lucrare a sa de mare valoare.

Profesorul Levaditi a câștigat mare cinstire numelui de român prin premiul acesta. Un neam care are astfel de învățători e vrednic de o soartă mai bună pe care nădăduim, că o va și avea nu peste mult.

Scriitorul I. Al. Brătescu-Voinești a împlinit 60 de ani. Zilele trecute mărele scriitor I. Al. Brătescu-Voinești a împlinit 60 de ani. Cu acest prilej Societatea Scriitorilor Români a dat o cină în cinstea marelui scriitor. Au vorbit mai mulți însă, iar la urmă a răspuns însuși scriitorul, mulțumind pentru urările de bine. Ziua următoare l-a sărbătorit și Academia Română, al cărei membru este.

Săse luni dela moartea regelui Ferdinand s-au împlinit în 20 Ianuarie. Din acest prilej guvernul a dat poruncă, ca în ziua de 28 Ianuarie să se slujească în fiecare biserică din țară căte un părstas.

La noi la Blaj părstasul să se slujit la brele 11 în biserică catedrală, de către Ilustrisimul Dom Dr. Ambroziu Chețianu, vicarul mitropoliei, și mai mulți canonici și profesori. La părstas au luat parte și cățiva slujbași ai statului.

Nepoata Papel ucisă de hoți. În orașul Milano din Italia locuia într-o casă destul de frumoasă dna Angelina Ratti, nepoata sfântului Părinte dela Roma. Într'una din noptile trecute niște hoți au intrat în casa doamnei Ratti și, după ce au rănit-o greu, i-au furat tot ce au aflat de preț din locuință. Dna Angelina Ratti a murit a doua zi, în urma ranelor suferite.

Episcop judecat la temniță. Tribunalul revoluționar din Moscova a judecat pe episcopul catolic Kalski la doi ani temniță, pentru că ar fi spionat împotriva bolșevicilor.

Ne mirăm foarte mult de această judecată. În Bolșevicia adecați toti spioni sunt judecați la moarte. Cum de episcopul Kalki, acuzat de spionaj, n'a fost judecat decât la 2 ani temniță? Se vede prin urmare că n'au avut nici o dovadă împotriva lui. Altfel abu-năseama, că era judecat și el la moarte.

Un fost prefect judecat la dubă. Tribunalul din Dej a judecat pe fostul prefect liberal al județului Someș d. dr. Titus Crișan la un an închisoare, pentru că a furat 80 mii lei din cassa județului, 70 mii lei din fondul celor pagubiți de foc și pentru că a obligat primăriile comunale să cumpere pe bani scumpi lisoform, pentru că el primia bani grei dela fabricanți.

Dacă toți funcționarii hoți ar intra în pușcărie, țara noastră ar ajunge între cele dintâi ale lumii.

Un dar al Reginei văduve Maria. Înainte de a pleca M. Sa Regina văduvă Maria în Iugoslavia la patul de naștere al fetei sale M. S. Regina Mărioara a Iugoslaviei, a trimis printre un funcționar C. F. R. două daruri prețioase. Si anume o fotografie foarte frumoasă, încadrată în rame de argint a regelui Ferdinand a trimis-o arhiepiscopului catolic al Bucureștilor Dr. Cisar, iar potrul de aur din care se cumea fostul rege l-a trimis canonichului catolic din București Dr. Ladislau Zombori. Aceste două daruri le-a făcut M. Sa Regina din porunca regelui Ferdinand, care a ținut să le mulțumească acestor doi vrednici preoți, cari l-au spovedit, cumeat, i-au dat ungerea de pe urmă și au slujit cea dintâi liturghie pentru sufletul răposatului.

Botezul nouului prinț al Iugoslaviei s'a făcut în ziua de 25 Ianuarie, fiind de față și M. Sa Regina Maria a României, însoțită de principesa Ileana și de fosta regină a Greciei, Elisabeta. Micul prințisor a primit numele de Tomislav. Naș a fost regele Angliei.

S'a inceput arderea cadavrelor. Am fost arătat la vremea sa, că la București s'a ridicat o zidire nouă, numită crematoriu, în care se ard morții. Cel dintâi mort a fost ars Miercuria trecută. Era cadavrul unui necunoscut. La păgănescă înmormântare au luat parte mai mulți domni dela București. Un preot ortodox a încercat să între și el și să protesteze, dar unii domni l-au împiedicat.

Biserica noastră afurisește pe ceice-să ard morții, pentru că acesta este un obiceiu păgânesc.

Inchisoare pentru că a călătorit fără bilet. Dșoara Sara Blum din Găești a călătorit pe tren fără bilet. Conductorul a aflat despre aceasta și a dresat cu ea proces verbal. Apoi a fost trimisă în judecată și judecată la pedeapsă de 500 lei. Dar dșoara nu și-a plătit la vreme pedeapsa. De aceea judecătoria i-a schimbat pedeapsa în 10 zile închisoare și Joia trecută a poftit-o să-și ispăsească vină.

Un sfârșit de căsătorie cam duros. Am fost arătat și noi că sora fostului caizăr al Germaniei, fată bătrână, s'a măritat după un tiner de 25 ani, un jucător rus. Aceasta însă de atunci nu mai înțează a chefului, așa că a pătit mai multe necazuri în urma continuelor beții. În sfârșit soție-sa n'a mai avut ce-i face, l-a internat deci într'o casă de sănătate, unde doctorii vor încerca să-l desvețe de răul său obicei.

Iarăși hoție domnească. La noi în țară hoții domnești se țin lanț. Încă nici n'a fost judecat procesul hoților domnești dela "Monitorul Oficial", cari au păgubit statul cu 70 milioane lei, și iată că un nou hoț s'a descoperit, deastădată la facultatea de medicină a Universității din Cluj. Secretarul facultății Julian Popescu a furat adeci din cassa facultății suma de un milion lei. El a fost însă atât de cuminte, încât înainte de a fi putut fi descoperit și-a cerut un pașaport și a plecat în străinătate.

Cât pește avem. Anul trecut s'a prins 24 milioane 180 mii 150 kgr. pește, cu 7 milioane 181 mii 125 kgrame mai mult decât în anul 1926. Din acest pește s'a încasat 382 milioane 271 mii 750, statul primind din ei 150 milioane 271 mii 750, iar pescarii 232 milioane, 232 mii 498 lei.

Si cu toate acestea statul nostru e sărac iar noi în Ardeal ducem dorul pestelui.

Cea mai bogată fată a lumii este fără îndoială contesa (baroniță) Nina de Safield, care are o zestre de 500 milioane dolari americani, și pe lângă aceea spun, că e și foarte frumoasă.

Nu mai este primejdie de holeră. Holera, care înainte cu 40–50 ani era groaza Europei și a lumii întregi, a ajuns astăzi să nu mai fie primejdioasă. Doctorul d'Herelles a aflat adecă cum se poate nimici pricina holerei acestei boale groaznice. A făcut un fel de leac pe care-l improasă sub pielea omului îmbolnăvit de holeră, care astfel scapă de boala. Până acum a murit cam 68 la sută dintre cei îmbolnăviți, astăzi, multămătă doctorului d'Herelles, nu mai mor decât 2 la sută. O nouă dovedă, că cei mai mari binefăcători ai omeniei sunt oamenii învățați.

O propunere bună. Profesorul universitar din Dania Finbogason va trimite în curând următoarea propunere spre desbatere înaintea Ligii Națiunilor.

Guvernul, care va declara cel dintâi răsboiu, să fie obligat să plece cel dintâi sub steag și la răsboiu, și anume nu numai toți miniștri ei și toți deputații și senatorii, oricât ar fi ei de bătrâni. Iar această obligație să nu fie numai așa, ci să fie obligații să lupte chiar în silele prime. Tot asemenea să pățească și funcționarii aceia, cari au pregătit răsboiul.

Dacă propunerea asta va fi primită, suntem siguri, că lumea nu va fi turburată cu una cu două de un nou răsboiu. Să dea Dumnezeu că această propunere nu numai să fie născută, ci și primită cât de curând.

Impotriva rechizițiunilor de locuințe. La noi în țară se lucră cu două măsuri. În Vechiul Regat nu se rechizionează locuințele nimănui, în Ardeal, Bucovina și Basarabia poliția rechizitionează (cuprinde cu forță) locuințele, și le dă aproape pe nimică căte unui funcționar. De mult tot protesteză proprietarii de case din Ardeal împotriva acestei nedreptăți, dar fără nici un rezultat.

Uniunea proprietarilor de case și Liga chiriașilor din Sibiu au ținut în ziua de 8 Ianuarie o foarte cercetă adunare poporă, în care au protestat împotriva acestei nedreptăți. Totdeodată au trimis și căte o rugare la toți senatorii și deputații din teritoriile alipite, ca să le părtinească și susțină rugarea în senat și parlament.

Credeam că guvernul va înceta această nedreptate, care supără foarte mult pe proprietarii și chiriașii teritoriilor alipite.

Frig mare. În toată Europa bântue un frig grozav de câteva zile încoace. În Germania a căzut zăpadă multă și trenurile pleacă cu mari întârzieri. În America și Anglia frigul este între 25–30 grade.

Scade Dunărea. Până bine de curând satele și orașele din jurul Dunării erau primeduite de revărsare. Spre fericire Dunărea a scăzut zilele trecute binișor și astfel nu mai este nici o primejdie.

† Ioachim Lucaciu, nobilul învățător și vechiul luptător român, membru de onoare în comitetul central județean al partidului național jud. Cluj, după lungi suferințe a murit în ziua de 7 Ianuarie în etate de 78 ani. Înmormântarea a fost în 10 Ianuarie în cimitirul bisericii gr.-cat. din Morlaca, la care au luat parte numerosi popor și preoți.

După faptele-i nobile să-i fie înțărășă și memoria binecuvântată.

† Teofil Moldovan, învățător pensionar din Chicileu, a murit în 22 Ianuarie 1928 în etate de 61 ani. Înmormântarea să a făcut în cimitirul bisericii gr.-cat. din Chirileu, Marti în 24 Ianuarie la orele 1 după amiază. — Fie-înțărășă ușoara!

CUNOSTINTE FOLOSITOARE

Cercul studentesc Valea Târnavelor Cluj.

Păzitorii de noapte

— Buhele. —

In satele noastre nu este clopotniță bătrâna și casă părăsită în care să nu găsim vre-o buhă și vre-un liliac de noapte. Știm cu toții că abia a inserat și buha a și început să cânte de pe vârful horușului.

Buha umblă mai mult noaptea decât ziua. Penele ei sunt moi ca mătasa și nu foșnăie de loc când sboară. Trece pe lângă noi ca o nălucă, fără să o auzim și fără să vedem. Ochii buhei asemenea sunt cu mult mai mari ca la celelalte pasări și holbați ca două cireșe coapte. Pe lângă aceasta sunt așezăți dinainte, ca la om, nu pe laturi, ca să vadă mai bine. Buha are și urechi foarte bune. Ea audie de pe coperișul casei cum fugă șoarecile prin pod.

Buha pe care o auzim noi seara cântând o cheamă Cucuvaia. Despre ea toate neamurile spun, că aduce moarte la casa omului. Românii zic că: „buha coboște și rău“. Dar aceasta e numai o credință desartă.

Din contră buha ne face mult bine pe care noi nu-l cunoaștem încă.

De cum inserează buha ieșe din ascunzătoarele ei și toată noaptea umblă după gadine stricăcioase. Păzește pe lângă jârezile de fân și paie de unde prinde mulți șoareci. De către primăvară sboară prin grădini și adună gângâni, cari strică legumele și pomii, cum sunt fluturii lânoși și cei cu coada de aur, cari mână frunzele și florile merilor. Culege gândacii de Mai cu pui mici, cari distrug rădăcinile pomilor. Ea poate omori și șobolani (eloțani, guznanii). În magaziile mari de bucate ea trăiește numai cu șobolani și șoareci.

Un învățător din America a făcut socoteala, că o buhă mână în câteva luni 1596 de șoareci și 134 de șobolani.

In orașele și satele din Franța, unde nu sunt buhe, șobolani așa s'au înmulțit încât pustiesc toate grădinile. Gazetele franceze ne scriu că otrăvurile și cursele nu mai răsesc să-i omoare. Bieții oameni se plâng mereu că nu știu cum să se mai apere împotriva șobolanilor, cari au început să năvălească cu grămadă în cotețele și pivnițele lor.

Pe câmp și în pădure întâlnim alte feluri de buhe, cari se numesc „Ciuful de câmp“ și „Huhurezul pădurilor“. Oea dintâi totdeauna e posomorâtă și somnoroasă, iar Huhurezul e cea mai urătoare buhă și are ochii cei mai holbați. Dar și una și alta face același lucru bun ca

și Cucuvaia: prind șoareci de prin holde și gândacii cari mânca grâul, porumbul, (cucuruz) ovăsul și alte sămânături.

Dacă n'ar fi pasările aceste, unii gândaci, sobolanii și mai ales șoareci, să s'ar înmulți încât ar nimici toți pomii, toate legumele și sămânăturile de pe câmpuri.

Asadar buhele sunt cei mai buni „păzitori de noapte“ ai grădinilor și ai câmpurilor noastre. Ele ne apără bogăția din grădină și de pe câmp și astfel ajută la îngrijirea averilor noastre.

Cred, că pentru acesta și noi suntem datori să ne purtăm mai cum se cade cu ele. Să nu le huiduim de pe casele noastre. Să nu mai lasăm copiii răi să le prindă și să le spânzure, cum fac pe unele sate.

„Pace în cer și pace pe pământ“ au cântat îngerii acum 1928 de ani, deasupra peșterii unde era născut copilul sfânt — Isus Hristos — să ne împăcăm deci noi cu aceste pasări bune și folositoare, pe cari le-am dușmanit, pe nedrept, așa de mult până acum.

Emil Mesaroș.

Inventarul mărfurilor.

Sistemul de a face inventar cu „fișe“

Am amintit, că la facerea inventarului se întâmplă foarte des, că la sfârșitul inventarierei de multe ori comisia delegată stă nedumerită în fața vre-unui raft:-oare cântărit-am și înscrism și aceste mărfuri sau ba? Am arătat că ce încurcaturi se pot ivi dacă inventarul nu este exact.

Dacă însemnăm cu creta rafturile, putem să înlăturăm greșelile, dar nu întotdeauna. Deci mulți cooperatori și-au bătut capul: cum să facem inventarierea, așa că orice greșală să fie înlăturată, să fie exclusă.

Prin străinătăți, unde sunt cooperatori și mai vechi, prin urmare și mai învățăți, s'a gasit că dacă se inventariază cu „fișe“, rar se întâmplă să mai greșești.

Ce este o „fișă“?

Fișă se zice la o bucătă mai mică de hârtie. De exemplu la patru parte dint'o coală

Se liniază o mulțime de acestea, dar numai cu două coloane: specificarea mărfurilor și cantitatea. Fiecare fișă capătă un număr curent și se împart celor însarcinați cu facerea inventarului. Pe fișe se notează numai numele mărfurilor și cantitățile rezultate prin cântărire, măsurare sau numărare. Fiecare despărțitură din raft, fiecare cutie, fiecare grupă de mărfuri vor trebui să aibă fișă lor, așezată în văzul tuturor, chiar atunci când în mai multe despărțituri este același fel de marfă.

Dacă într-o despărțitură sunt mai multe feluri de mărfuri, se vor inventaria pe aceias fișă, separându-se printre linie trasă cu creionul. Dacă o fișă nu este de ajuns pentru un raft se ia o a doua tot numerotată.

Când vor fi fișe peste tot înseamnă, că inventarul s'a terminat.

Comisiunea după ce se va asigura că nu lipsește nici o fișă va verifica încă

o despărțitură, colo o cutie, spre a se încrește că lucrarea este bine făcută.

Se vor strânge apoi fișele întâi asezându-se toate după numărul curent al fiecărei fișe pentru a se controla dacă *toate* fișele sunt adunate, apoi se vor clasa după natura mărfurilor și se vor transcrie pe alte coale liniate, cusute împreună, în inventar.

Transcrierea în inventar se poate face și e bine să se facă în ordinea alfabetică, aceasta spre a se putea găsi cu ușurință și observa dintr-o dată cantitatea disponibilă din fiecare fel de marfă.

Odată cu transcrierea se face și calculul valorii mărfurilor atât pe prețul de cost, cât și pe cel de vânzare. Notarea prețurilor unitare, atât de cost cât și de vânzare se face după registrul de mărfuri, sau registrul vânzătorului cum îi zic alții.

După fiecare pagină va fi calculată, sumele totale vor fi adunate pe fiecare pagină. Iar după ce acest lucru l-am făcut la toate, vom face adunarea tuturor paginilor. Suma ce o capătăm va fi valoarea totală a mărfurilor din prăvălie.

Pentru bilanț ne interesează numai suma totală din coloana: *preț de cost*.

Repet încă odată: conform legilor și a unei bune gospodării, inventarul mărfurilor nu poate figura în bilanț de căt numai pe prețul de cost.

De ce? Vom mai vorbi despre acesta.

Grațian C. Mărcuș.

Un monument al cânilor

In orașul Hartdale este un cimitir pentru animale. La mormântul fiecărui animal este căte o peatră de pomenire, pe care se găsesc scrise tot feliul de cuvinte în cinstea animalului mort.

In zilele trecute în acest cimitir s'a ridicat un monument în cinstea cânilor morți pe câmpul de luptă. Pe o stâncă mare, de piatră, e făcut din bronz chipul unui câne mare. Pe stâncă de piatră e scris: „Inchinat în amintirea câinelui de răsboi și ridicat prin colectă publică de iubitorii cânilor, celor mai credincioși prieteni ai omului, pentru vitejia dovedită în răsboiul lumii 1914—1918“.

Cum umblă banii.

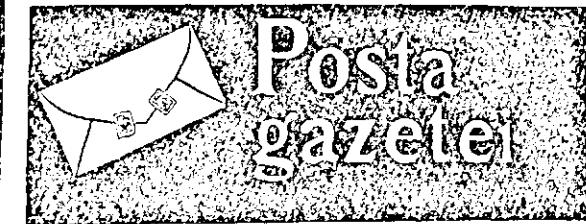
In săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	163 lei — bani
1 franc francez	6 , 42
1 liră engleză	796 " — "
1 liră iatăiană	8 " 66 "
1 coroană cehoslovacă	4 " 85 "
1 dinar sărbesc	2 " 88 "
1 zlot polon	18 " 25 "
1 marca germană	38 " 95 "
1 pengő unguresc	28 " 60 "
1 leva bulgărească	1 " 18 "
1 schiling austriac	23 " 10 "

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțini se schimbă totdeauna cu ceva mai puțin.

RECLAMA

— este susținutul comertului —

Adorjáni Zoltán. Am primit 300 Lei, din cari 110 Lei am scris în restanță anul 1926, 180 Lei la 1927, iar 10 Lei i-am scris la 1928. Deci pe 1928 mai aveți de trimis 170 Lei.

Ioan Crăciunean, preot. Am primit 685 Lei; Crăciunean, 360; Ion Rațiu 280, și Ioan Crișan 45=685.

Octavian Ruleanu. Am primit 50 lei, din cari am scris 37 lei restanță pe 1926, iar 13 lei la 1927. Pe 1927 mai aveți de trimis 163 lei. Carta postală de care amintiți nu ne-a sosit.

Onor. Aurel Mureșianu, preot, Suciuard. Scrisoarea Sf. Voastre am transpus-o Direcției Orfelinatului, de unde veți primi răspuns direct.

Vasile Moga, Budacul de sus. Am primit Lei 45 pe anul 1927.

Ioan Moga, Dumbrava. Am primit Lei 200, pentru foaie 180 Lei și pentru calendar 20.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 25 Februarie 1928 ora 14 se va ține la licitație publică pentru arăndarea crâșmei comunale din Comuna Spătac pe timp de 3 ani începând din 1 Martie 1928—1 Martie 1931.

Licitarea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Prețul de strigare 3000 Lei, vadiu 100%. Condițiunile de licitație se pot vedea la notariatul Mănărade în orele oficioase.

Notar cercinal: Primar
I. Suciu O. Sărătean
447 1-1

Primăria comunei Cergău Mare

Nr. 67—1928.

Publicație

Se aduce la cunoștință publică, că în cîrciuma comunei Cergău Mare se va esarena prin licitație publică în ziua de 10 Martie 1928 ora 10 în localul primăriei comunale pe o durată de 3 ani, începând cu ziua de 15 Martie 1928.

Prețul de strigare s'a stabilit în suma de 7000 Lei.

Licitarea se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orice vreme între orele oficioase la primăria comunală și la notariat.

Cergău Mare la 23 Ianuarie 1928.
MIHU, notar RĂCUCIU, primar
(450) 1—1

Dr. Virgil V. Baican

fost asistent la Clinica Medicală și la Clinica

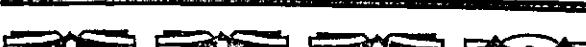
Neurologică din Cluj, medic arhidiecean

și-a început consultațiiile în boala interne și nervoase

Instalație de Roentgen

BLAJ, Piața Inocențiu Micu Clain (lângă Administrația Centrală Capitulară).

(430) 5—5

Primăria comunei Lupu

Nr. 68—1928.

Publicașjune .

Se aduce la cunoștință publică, cum că cărciuma comunei Lupu se va esarenda prin licitație publică în ziua de 9 Martie 1928 ora 10, în localul primăriei comunale, pe o durată de 3 ani, începând cu ziua de 15 Martie 1928.

Prețul de strigare s'a stabilit în suma de 6000 Lei.

Licitatia se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiunile de licitare se pot vedea în orice vreme între orele oficioase la primăria comunala și la notariat.

Lupu la 13 Ianuarie 1928.

MIHU, notar ISAILĂ primar
(449) 1—1

Primăria comunei Cergău Mic

Nr. 54—1928.

Publicașjune

Se aduce la cunoștință publică, cum că cărciuma comunei Cergău Mic se va esarenda prin licitație publică în ziua de 12 Martie 1928 ora 10, în localul primăriei comunale, pe o durată de 3 ani, începând cu ziua de 15 Martie 1928.

Prețul de strigare s'a stabilit în suma de 4000 Lei.

Licitatia se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiunile de licitare se pot vedea în orice vreme între orele oficioase la primăria comunala și la notariat.

Cergău Mic la 23 Ianuarie 1928.

MIHU, notar M. CRISTEA, primar
(448) 1—1

Casă de vânzare

cu 3 odăi padimentate șopru și pivniță de cărămidă de fabrică

Maria Muntean
Str. Simion Bărnuțiu
BLAJ

(452) 1—2

D I S T O L

vindecă sigur

G A L B E A Z A

la oî și vite mari

Feriți-vă de falsificări!

Numele „Distol“ este imprimat pe fiecare bucată originală.

Feriți-vă de imitațiuni!

De vânzare la farmacii și droguerii

Depozit pentru Ardeal: Drogueria

Francisc Gergely Ssor

CLUJ, Piața Unirii 21.

2 —10

Bucuria tineretului!

A ieșit dela tipar și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, o prea frumoasă culegere de strigături și cântece din popor, zisă :

De pe Secaș

Cântece și strigături românești și variantele și feciorii, și strigă la joc, date în tipar de

ALEXANDRU LUPEANU-MELIN
profesor la școlile din Blaj.

Cartea cuprinde : 160 de cântece și strigături, dintre acelea cari n'au fost tipărite niciodată, apoi câteva foarte frumoase cântece bătrânești, ca povestea lui Oprea Ardeleanu, și altele.

Prețul 8 lei, cu poștă cu tot 10 lei.

Cartea se cere dela
Librăria Seminarului din Blaj

La **Librăria Seminarului** din Blaj se află de vânzare următoarele :

Cărți bisericesti

Sfânta și dumnezeasca Evanghelie, a Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită Lei 550—

Aceeași sfântă Evanghelie, în legătură întreagă de piele, cu cei patru evangeliști și crucea aurită " 2500—

Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele " 375—

Euhologiu sau Molitevnic legat în pânză, cu cruce aurită " 260—

Orologion sau Ceaslov legat în pânză cu cruce aurită " 260—

Antologion sau Mineiul care cuprinde în sine slujbele dumnezeștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfintilor de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septembrie—Decembrie " 780—

Tomul II și III legate împreună, care cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfintilor

" 1100—

Triod care cuprinde toată rânduiala din Sfintele Păresimi; legătură tare, cu călcâi de piele " 510—

Octoih mic pe opt versuri, împreună cu altele ce se țin de inserat, mânecat, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză " 110—

Toate acestea cărți se cer dela:

Pentecostar mic care cuprinde cântările dumnezești dela Dumineca Paștilor până la Dumineca tuturor Sfintilor; legat " 90—

Rânduiala Sf. Unger sau Maslul care se cântă de un preot " 5—

Prohodul Domnului nostru Isus Hristos " 10—

Psaltirea Profetului și Impăratului David; legătură de carton cu pânză " 100—

Acatistier sau carte care cuprinde în sine rugăciuni pentru pietatea fiecărui creștin, legat frumos " 100—

Domnului să ne rugăm cărticică de rugăciuni și cântări, întocmită de Dr. Nicolae Brînzeu; legată " 20—

Cântărețul cu răspunsurile și cântările dela sf. liturghie și dela alte slujbe, pentru tinerime; legat " 12—

Credința soldatului român, rugăciuni și învățături pentru militari; legătură frumoasă în table " 12—

Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, precum și alte cântări și rugăciuni pentru tinerime; legat în table " 12—

Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnava-mică

Pentru 1200 L. primiți 10.000 L.

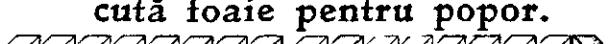
asigurând persoană bătrâna la Societatea de Asigurari „America“ în Turda

Cereți prospecțe gratuit

Căutăm agenți și reprezentanți în toată țara.

(440) 2—4 Dăm provizii mari.

„UNIREA POPORULUI“
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Mașini de freerat

(257) 7—?

Tractoare**Motoare Diesel****Mașini de moară**

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile

Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil.